

ANGELI
MATTHEACII

IVRIS CONSULTI, COMITIS

ET EQVITIS PALAT.

Ac in Gymnasio Patauino Matutinis horis in Primo loco
Iuris Ciuilis Ordinarij Interpretis

COMMENTARIA

In Titulum de Officio eius cui mand. est Iurisdic. de Iurisdic. omn:
Iudicum, & de rei vendicatione.

ACCESSERE

PETRI MATTHEACII

IVR. CONS. DOCTISSIMAE

Interpretationes in eosdem titulos; & in l. si vnus, §. pactus, ff. de pact.
& in Titulum ff. si certum petatur.

*Quibus omnis Iurisdictionum Contractuumq; materia, hoc potissimum seculo controuersa,
non doctè minus quam eleganter & methodicè pertractatur.*

Opus vt elegans, ita & eruditum, nunc primum ex Bibliotheca felicitis memoriæ Auctoris erutum,
& in Legalis scientiæ sectatorum gratiam euulgatum; omnibusq; passim, tam Ius dicentibus,
quam Causarum patrocinij insudantibus, tum Cæsareas etiam Leges ex Cathedra
proficientibus, vtilissimum, summèque necessarium haud dubie futurum.

SYMMARIIS ET INDICE LOCUPLETISSIMIS ADORNATVM.

Cum Priuilegijs, & permissu Superiorum.

VENETIIS, MDCII.

Apud Altobellum Salicatum.

M.T.S.

SERENISS. PRINCIPIBUS

LEOPOLDO PATAVIENSIVM

ad Istrum Antistiti meritissimo;

ET FERDINANDO

ARCHIDVCI AVSTRIAE,

Duci Burgundiae, Stiriae, Carinthiae, Carniolae, &c.

Comiti Habsburgi, Tirolis, Goritiae, &c.

Inclitis Heroibus, ac Dominis Clementissimis.

QUOD antiquitus bellatores viri facere consueverunt (Serenissimi Archiduces, Principes Clementissimi) ut ex graui periculosoq; bello victoria parta redeuntes, detracta hostibus spolia Marti consecrarent, templiq; eius vestibulo suspenderent, sic & bellicae gloriae suae, & Religioni Decorum immortalium satisfecisse rati; ab hoc illorum instituto mea nunc ratio, quamquam alia in re, non longe abhorret. Nam qui in aetate hac infirmiore contra ocium, & voluptatem satis ut mihi videor feliciter depugnarim, ardet animus, si quid mihi aut praemij, aut ornamenti tot exantlati labores pepererunt, id ipsum Heroi alicui offerre, ac veluti tropheum excitatum dicare; ut in quo colendo, atque obseruando summum meum studium semper extiterit, eidem erectum etiam laborum meorum extet simulacrum, quod omnes aspiciant, non tam doctrinae atque ingenii specimen, quam perpetuae meae erga eundem voluntatis testem, atque obfidem, & singularis cuiusdam obseruantiae elaboratum ad memoriam omnis etiam posteritatis monumentum. Quod quidem ego tametsi politicissima arte perfectum esse affirmare non possum, tamen, & lucem aspicere, & publicum subire iudicium audet, non quod suis ipsius opibus ac viribus magnoperè confidat, aut sese tueri per se posse, speret, sed quod sub felicissimis vestris auspiciis non dubitat tuto posse, tanquam sub Aiakis Clypeo, vel in portu conquiescere. Vobis igitur Principes semper inuicti, in quos veluti in priscae virtutis exemplar omnes intuentur, quibusque ne Heroica quidem tempora quicquam tulere vnquam praestantius, has qualescumque studiorum

COMMENTARIA
ANGELI MATTHEACEI
 COMITIS, EQVITISQ. PALAT.
 AC IN GYMNASIO PATAVINO ORDINARII
 IN PRIMA SEDE HORIS MATVTINIS
 LEGVM INTERPRETIS.

In Rubricam, ff. de officio eius cui mandata est Iurisdict.
 Et in l. 1. ff. eod.
 Et in l. Imperium, de iurisd. omn. iudic.
 Et in l. ex diuerso, & l. in fundo, de rei vendicat.

S V M M A R I V M.

- 1 Tituli continuatio eum precedentibus.
- 2 Ordo Auctoris in explicatione huius Rubricæ.
- 3 Iudex Ordinarius quis sit secundum Bartolum.
- 4 Iudicis Ordinarij definitio secundum Baldum.
- 5 Iudicis Ordinarij definitio secundum Auctorem.
- 6 Iudex Delegatus non habet Magistratum.
- 7 Magistratus definitio secundum Aristotelem.
- 8 Iudices Ordinarij à quibus constituantur, & nu. 9. 10. & 11.
- 12 Iudex ordinarius constitutus ab inferiore à Principe, in quo differat ab Ordinario Principis.
- 13 Praetores hodie dicuntur Iudices Ordinarij, & qui dicantur Iudices Ordinarij.
- 14 Praefecti Urbis id est Capitanei, sunt iudices Ordinarij.
- 15 Quaestor est Ordinarius Iudex. hodie
 Pontifex in Curia Romana est solus Quaestor.
- 16 Auditor Camera est Iudex Ordinarius, ut etiam
- 17 Gubernator Roma.
- 18 Extra Curiam Romanam sunt Domini Episcopi Ordinarij Iudices.
- 19 Legati a latere sunt Ordinarij Iudices, &
- 20 Archidiaconus in sua Ecclesia.
- 21 Archidiaconus an proponendus sit Vicario Episcopi.
- 22 Vicarius Episcopi est Iudex Ordinarius, & nu. 57.
- 23 Iudicis Delegati Definitio.
- 24 Nomen hoc, Delegatus, an sit Latinus sermo.
- 25 Iudex Delegatus interdum est Iudex specialis.
- 26 Iudices Delegati à quibus constituantur, & ibi quod a lege Civilis, & à lege Pratoria, num. 27.
- 28 Delegatus à Iure Civilis potest Subdelegare
- 29 Princeps constituit Iudicem Delegatum.
- 30 Delegatus à Principe an habeat eandem potestatem sicut Delegatus à Iure Civilis, & in quo differant, & num. seq.
- 31 Mortuo Principe extinguitur potestas Delegati si causa nondum incepta fuerit.
- 32 Delegatio etiam ab inferiore à Principe fieri potest.
- 33 Delegatus ab inferiore subdelegare non potest.